

BĚH KOLEM NÁDRŽE

Nádrž Jacqueline Kennedyové Onassisové dostala v roce 1994 jméno po bývalé první dámě USA, a to hned rok poté, co byla oficiálně vyřazena z provozu jako městská zásobárna pitné vody. Podle tehdejšího odhadu by totiž 3,7 miliardy litrů vody pokryly potřeby města nanejvýš na čtyři hodiny. Její obvod 2,6 km však představuje oblíbenou běžeckou trasu. Ale pozor, budete-li běžet v protisměru, domácí Newyorčané vám to dají hlasitě najevo.

PŘEJEZD NA 86. ULICI

VELKÝ TRÁVNÍK

ŽELVÍ RYBNÍK

PŘEJEZD NA 79. ULICI

LES S PĚŠINAMI

JEZERO

PROMENÁDA

ZOO V CENTRAL PARKU

RYBNÍK

PŘEJEZD NA 65. ULICI

ZÁPADNÍ CESTA

LENNONŮV PAMÁTNÍK

John Lennon byl zastřelen 8. prosince 1980 před svým bytem v budově Dakota. V roce 1985 věnovala Yoko Ono parku památník, který stojí kousek od Dakoty a který dostal jméno Strawberry Fields (Jahodová pole) po písničce *Strawberry Fields Forever* od Beatles. Ta byla zase pojmenována po dětském domově v Liverpoolu. Na mozaice, dárku z italské Neapole, najdete i název slavné Lennonovy písničky.

SOCHA Z POLSKA

Ze všech soch v parku má největší historickou hodnotu socha Vladislava II. Jagellonského, který v roce 1386 spojil Polsko a Litvu. Do New Yorku se dostala v roce 1939 jako součást polského pavilonu na Světové výstavě. Jelikož rok předtím napadlo Polsko nacistické Německo, socha zůstala v Americe jako symbol svobody a boje proti útlaku.

ZVLÁŠTNÍ SYMETRIE

Terasa Bethesda je netradičně formální částí Central Parku. Tvoří ji velkolepé dvojité schodiště s vyhlídkou nad pasáží s propracovaným stropem z anglických mintonovských dlaždic. Drtivá většina parku byla navržena tak, aby působila co nejpřirozeněji, ale promenáda, která vede k této terase, je netradičně rovná. Z terasy je krásný výhled na jezero a zalesněnou, rustikálnější část parku.

OVCE V PARKU?

Sheep Meadow (Ovčí louka) dnes není ničím výjimečným, ale od roku 1864 do roku 1934 ji opravdu pásaly a hnojily southdownské a dorsetské ovce. V parku žil i pastýř, jehož úkolem bylo zastavit dvakrát denně provoz na Západní cestě, aby se zvířata bezpečně přesunula do ovčína.

ARCHITEKTONICKÉ IKONY

Central Park

Zelené srdce New Yorku

Newyorčané obvykle oslavují příchod jara vášnivě a ve velkém. Central Park, zelené jádro Manhattanu dlouhé 3 a široké 1 kilometr, zaplaví v jarních měsících doslova v davech. Návštěvníkům totiž tento park nabízí neuvěřitelných 340 hektarů přírodní plochy pokryté trávničky, rybníky a více než 24 000 stromy. Park se táhne od 59. až po 110. ulici, která hraničí se čtvrtí Harlem. Až třetina obyvatel Manhattanu nebydlí dál než 10 minut pěšky od parku.

Nebylo to tak ale odjakživa. I když v případě evropských měst jsou krásné velké parky běžnou součástí života obyvatel (původně to však byla soukromá lovecká území královských rodin), Newyorčané 19. století přímo prahli po něčem podobném, i když malinko demokratičtější. V roce 1858 proto dostal možnost navrhnout dizajn nového newyorského parku

Frederick Law Olmsted, který vyhrál veřejně vypsanou architektonickou soutěž. V roce 1850 tohoto muže nadchnul britský park Birkenhead, první veřejně financovaný park v Británii, a právě ním se nechal inspirovat při návrhu parku pro rychle se rozrůstající New York. Aby Olmsted dopřál pěším návštěvníkům opravdový klid, rozhodnul se navrhnout oddělené stezky pro spřežení a pro pěší. Dokonce i dnes jezdí napříč parkem auta. Ta však nenarušují život na lesních stezkách ani návštěvníky, kteří se procházejí po nádherných mostech nad rybníky, emblematickými symboly Central Parku.

PUSŤTE SE DO TOHO

- centralparknyc.org
- V průvodci Lonely Planet New York do kapsy (12 € / 299 Kč) najdete o Central Parku spoustu dalších informací.